

Títol del projecte:

Estils de vida, característiques sociodemogràfiques i econòmiques, discapacitat, dolor, qualitat de vida, impulsivitat, suport social, i prevalença de factors de risc i de malalties cròniques de la població adulta de la província de Girona. (Girona, regió saludable).

Investigadors principals:

Rafel Ramos Blanes i Josep Garre Olmo

INTRODUCCIÓ:

A Catalunya les tendències demogràfiques indiquen la continuïtat del procés d'envelliment com a resultat de la combinació d'una baixa natalitat i una alta esperança de vida. L'envelliment de la població s'associa a un augment del nombre de persones amb malalties cròniques. Els estils de vida no saludables (el consum de tabac, la inactivitat física, les dietes no saludables i l'accés de consum d'alcohol) són factors de risc modificables de moltes de les malalties cròniques (malalties cardiovasculars, càncers, malalties respiratòries i diabetis), que al seu temps són les responsables del 71% de les morts a nivell mundial. La majoria de les malalties cròniques i les seves complicacions es poden prevenir mitjançant estratègies de promoció de la salut i de prevenció de la malaltia. Altres repercussions de l'increment de la longevitat de la població són la discapacitat i el dolor que estan associats a les malalties cròniques esmentades. A Catalunya el 14,5% de la població de 15 anys i més pateix alguna discapacitat. Per altra banda, una de cada cinc persones pateix dolor d'algun tipus i un terç patirà dolor crònic. El dolor crònic és la primera causa de visita a les consultes d'atenció primària, amb més del 30 % de les visites. Els trastorns mentals, també amb un gran impacte en la vida diària, presenten una prevalença d'entre el 12% i el 47,4% segons el país. Específicament, la depressió major se situa en el segon lloc, a nivell mundial, quant a discapacitat i càrrega de malaltia. La salut de les persones i les comunitats depèn de la combinació de molts factors: el lloc on vivim, el medi ambient, la genètica, el nivell d'ingressos i educació, les relacions familiars i socials, etc. L'accés i ús de serveis d'atenció mèdica sovint tenen menys impacte. Determinants personals que podrien està associat a l'adquisició d'hàbits de vida més saludables són la personalitat i la impulsivitat. Els trets de personalitat valoren el conjunt de característiques psíquiques i conductuals d'una persona i la seva organització interior, que fa que actuï de manera diferent davant una determinada circumstància. La impulsivitat és la tendència involuntària a executar accions que està relacionada amb diverses formes de psicopatologia. En aquest projecte es vol fer una descripció acurada d'una mostra representativa de la població de la província de Girona en relació a tots els aspectes comentats: nivell sociodemogràfic i econòmic, estat de salut, característiques dels estils de vida, existència de discapacitat o dolor, com són els determinants individuals i el suport social, i quina és la qualitat de vida percebuda. El coneixement adquirit amb aquesta informació, així com els resultats de les associacions entre les diferents variables analitzades, ens permetrà dissenyar

estratègies per a la prevenció de les malalties cròniques més prevalents a la comunitat tenint en compte els diferents nivells socioeconòmics i de discapacitat, podent arribar a la població més depenent i vulnerable. Però no només interessa la prevenció, sinó que amb els resultats de l'estudi també es pensaran estratègies de promoció de la salut per a millorar els estils de vida de la comunitat, i com a conseqüència el seu benestar i la qualitat de vida.

OBJECTIU GENERAL

Descriure característiques relacionades amb la salut de la població adulta de la província de Girona en relació als estils de vida, característiques sociodemogràfiques i econòmiques, discapacitat, dolor, qualitat de vida, impulsivitat, suport social, i prevalença de factors de risc i de malalties cròniques.

METODOLOGIA

Disseny de l'estudi: Estudi multicèntric transversal.

Població d'estudi: persones usuàries dels Centres d'Atenció Primària (CAP) de la província de Girona.

Criteris d'inclusió: tenir 18 o més anys, i haver tingut una visita presencial al CAP durant el darrer any.

Criteris d'exclusió: Malaltia en fase terminal o institucionalització al moment de la cita, persones amb discapacitat intel·lectual, persones amb diagnòstic de demència. Dificultats idiomàtiques per comprendre el català i el castellà.

Selecció de la mostra: Es realitzarà un mostreig aleatori de la població usuària dels CAPs de la província de Girona que compleixi criteris d'inclusió. Es visitaran les comarques de la província: l'Alt Empordà, el Baix Empordà, la Garrotxa, el Gironès, el Pla de l'Estany, el Ripollès, la Selva i la Cerdanya Oriental.

Es valoraran diversos aspectes amb qüestionaris validats:

- ▲ Estils de Vida.
- ▲ Variables Sociodemogràfiques i econòmiques.
- ▲ Discapacitat funcional.
- ▲ Dolor.
- ▲ Qualitat de vida.
- ▲ Personalitat.
- ▲ Impulsivitat.
- ▲ Funció executiva.
- ▲ Capacitat d'atenció sostinguda.
- ▲ Velocitat de processament psicomotor.
- ▲ Capacitat de memòria immediata i diferida.
- ▲ Suport social.
- ▲ Comorbiditats i factors de risc.
- ▲ Medicació: Es registraran tots els fàrmacs que tinguin prescrits els participants en la seva història clínica.

També es realitzarà una exploració física als participants:

- Mesura de l'índex turmell-braç.
- Mesures antropomètriques.
- Mesura de la composició corporal.
- Mesura de la funció pulmonar.
- Mesura de la saturació d'oxígen de la sang.
- Electrocardiograma.
- Mesura del nivell de monòxid de carboni espirat.

CONSIDERACIONS ÈTIQUES

El projecte ha estat avaluat pel Comitè Ètic d'Investigació (CEI) de l'Institut d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol (IDIAPJGol) i ha rebut el certificat d'aprovació. Als participants se'ls informarà sobre les exploracions que se'ls realitzaran i se'ls lliurarà un document informatiu i se'ls sol·licitarà la signatura del consentiment informat previ a la inclusió. Es respectaran els principis d'experimentació en humans, segons l'Acord d'Hèlsinki. A més es garantirà l'accés a la informació obtinguda de qualsevol anàlisi realitzada. De conformitat amb el que estableix el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i el Consell de 27 d'abril de Protecció de Dades (RGPD) i la normativa nacional d'aplicació es respectaran la normes de confidencialitat dels participants i es respectarà el seu dret a consultar, modificar o eliminar del fitxer les seves dades personals.

Annex 2. Full informació al participant i consentiment informat

FULL D'INFORMACIÓ AL PARTICIPANT.

Agraïm la seva col·laboració a l'Estudi "*Estils de vida, característiques sociodemogràfiques i econòmiques, discapacitat, dolor, qualitat de vida, impulsivitat, suport social, i prevalença de factors de risc i de malalties cròniques de la població adulta de la província de Girona. (Girona, regió saludable)*".

La seva participació contribuirà de manera important a millorar el coneixement que tenim de les característiques de salut de la població de la província de Girona.

Finalitat

L'objectiu principal de l'estudi és descriure les característiques relacionades amb la salut de la població de la província de Girona com són: els estils de vida, les característiques sociodemogràfiques i econòmiques, la discapacitat, el dolor, la qualitat de vida, alguns determinants personals i de suport social, la prevalença dels factors de risc i de malalties cròniques.

Volem saber com és la població de la província de Girona per poder conèixer quines són les intervencions més adequades per implantar a la regió en relació a la promoció de la salut i benestar i prevenció de les malalties cròniques més freqüents.

Descripció del procés

Durant la seva participació a l'estudi l'informarem dels objectius del projecte i respondrem als dubtes que pugui tenir.

Les molèsties que podria patir degut a la participació a l'estudi seran mínimes; li farem preguntes sobre els seus estats de salut, estils de vida (dieta, activitat física, etc.), nivell educatiu i socioeconòmic, característiques personals (caràcter, impulsivitat, etc.), si pateix dolor o algun tipus de discapacitat per fer les activitats de la vida diària. Així mateix li realitzarem una exploració física: el pesarem i mesurarem la seva alçada, li realitzarem un electrocardiograma i una prova per determinar la rigidesa de les artèries de les cames. També li farem una espirometria i una cooximetria per conèixer la seva salut respiratòria.

La participació a l'estudi és totalment voluntària.

Per complimentar la informació relacionada amb aquest estudi ens serà necessari consultar la seva història clínica.

Potser també ens posarem en contacte amb vostè d'aquí un temps, per fer-li unes preguntes relacionades amb el seu estat de salut. Això contribuirà també a millorar el coneixement que tenim de la salut de la població.

Li demanem també la seva autorització per poder crear les seves dades amb alguna base de dades clínica anonimitzada que disposi d'informació provinent del programa d'història clínica de l'eCAP, que és el que utilitzen els professionals d'atenció primària per registrar la informació relacionada amb la seva salut. A més també es pot tenir informació de dades d'ingressos hospitalaris i de mortalitat.

Li garantim que les seves dades seran tractades amb absoluta confidencialitat de conformitat amb el que estableix el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i el Consell de 27 d'abril de Protecció de Dades (RGPD) i la normativa nacional d'aplicació. També es respectarà la llei d'investigació biomèdica (14/2007) i qualsevol altra que resulti aplicable. Les dades seran utilitzades exclusivament amb finalitats d'aquesta investigació científica.

A més, vostè té el dret a sol·licitar als investigadors de l'estudi, en qualsevol moment i sense necessitat d'especificar el motiu, l'eliminació de les seves dades. Això no repercutirà en cap cas en la seva atenció mèdica.

Per contactar amb aquest responsables pot dirigir-se a:

Dr. Rafel Ramos Blanes o Dra. Ruth Martí Lluch
Unitat de Suport a la Recerca de Girona
C/ Maluquer Salvador 11. 17002 – Girona
Telèfon 972487968

Després de la seva participació li enviarem un informe al seu domicili amb els resultats d'algunes de les exploracions realitzades i que poden ser d'interès per vostè i el seu metge.

Per portar a terme el projecte que li hem exposat, i atenent a les disposicions legals vigent, sol·licitem la seva autorització. Abans i després de firmar el consentiment informat, del qual

Girona, regió saludable. Versió resumida | 2019

vostè se'n quedarà una còpia, pot preguntar tot allò que cregui convenient als metges o personal sanitari responsable de l'estudi.

CONSENTIMENT INFORMAT

Declaració del participant

He estat informat:

- ✓ De las finalitats i implicacions del present estudi;
- ✓ Sobre el procés d'obtenció, magatzem i procés de les dades personals;
- ✓ Que se m'enviarà una carta a casa amb els resultats d'algunes de les proves realitzades;
- ✓ Que serà necessari consultar el meu historial clínic per recollir informació relacionada amb aquest estudi (tractaments mèdics, malalties donades d'alta...);
- ✓ Que està garantit el compliment de la llei de protecció de dades (Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i el Consell de 27 d'abril de Protecció de Dades (RGPD));
- ✓ Que la participació és voluntària i que en qualsevol moment puc revocar el meu consentiment i sol·licitar l'eliminació de les meves dades personals sense cap repercussió en l'atenció sanitària posterior;
- ✓ A més, he pogut fer les preguntes que he considerat oportunes.

Accepto (marcar el requadre/s en cas d'acceptar, deixar-ho buit en cas de no acceptar):

- Que les meves dades puguin ser creuades amb una plataforma d'informació clínica anonimitzada, per actualitzar les dades sobre l'aparició de malalties cròniques (cardiovasculars, càncers, diabetis, malaltia pulmonar ...);
- Que personal relacionat amb l'estudi es posi en contacte amb mi en el futur per conèixer el meu estat de salut.

Nom:.....

Signatura:

Data:/...../.....

Declaració del professional de salut mèdica de que ha informat degudament al participant.

Nom i cognoms:.....

Signatura:

Data:/...../.....

Girona, regió saludable. Versió resumida | 2019

El Doctors Rafel Ramos Blanes i Dr. Josep Garre Olmo, investigadors principals d'aquest projecte també acaten aquest document.

APARTAT PER A LA REVOCACIÓ DEL CONSENTIMENT

Jo,,
revoco el consentiment de participació a l'estudi a sobre indicat.

Signatura:

Data:/...../.....
